

ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА ЯК ВАЖЛИВИЙ ФАКТОР ПЕРЕХОДУ ДО СТАЛОГО РОЗВИТКУ

студент гр. ЕДм-31 **Краснова Л.О.**, студент гр. БАМз-21 **Михайлова Ю.В.**

За останні десятиліття відносини між суспільством і середовищем його існування все більш загострилися. Наступила цілком реальною загроза глобальної екологічної катастрофи. Економічна наука до сьогодні приділяла недостатньо уваги екологічним проблемам, що стало однією з причин формування техногенного типу економічного розвитку. Техногенний тип розвитку можна охарактеризувати руйнуючим нашу природу, що є наслідком на використанні штучних засобів виробництва, створених без урахування екологічних обмежень. Для запобігання глобальних і локальних екологічних криз необхідна зміна техногенного типу розвитку на стійкий тип розвитку. Останній дозволяє задовольнити потреби теперішнього часу, але не ставить під загрозу здатність майбутніх поколінь задовольняти свої власні потреби. Незважаючи на безліч спірних питань, концепція сталого розвитку вже отримала широке визнання як в економічній науці, так і в міжнародній практиці. При сучасних темпах росту населення і виробництва, навіть для підтримки незмінного антропогенного рівня впливу на біосферу, не допускаючи його подальшого росту, необхідно знизити середнє глобальне навантаження на навколишнє середовище, що припадає на одиницю ВВП в кілька разів. Таким чином перед економікою країн світу стоїть дійсно грандіозна проблема, яку необхідно вирішувати. Дана проблема актуальна і для України, незважаючи на те, що чисельність українців зменшується і економічний стан країни не займає лідируючі позиції у світі.

Економічним аспектом концепції екологічного сталого розвитку є орієнтація виробництва і збуту на задоволення екологічно-орієнтованих потреб і запитів споживачів, створення та стимулювання попиту на екологічні товари чи послуги, що є економічно-ефективним і екологічно-безпечним у виробництві, споживанні та утилізації [1].

Науково-технічному прогресу належить винятково важлива роль у забезпеченні оптимальної відповідності розвитку виробництва і стану природного середовища. Перед суспільством постало завдання екологізації техніки і технологій, узгодження її з природними процесами. У світовій практиці використовуються різні шляхи стимулювання впровадження екологічних технологій: введення природоохоронних норм, правил, законодавчих актів, надання субсидій на скорочення викидів, податкове стимулювання, реалізація прав на забруднення. Як показує досвід, найменш ефективним шляхом стимулювання є введення заходів прямого контролю.

Відбувається екологізація національних науково-технічних програм. У Японії, Німеччині, Голландії, Італії, Канаді, Франції, Великобританії, Норвегії розроблені державні програми, спрямовані на створення екологічно важливих технологій. Наприклад, в Японії в 1990 р. створено дослідний центр інноваційних технологій для Землі, фінансований державним і приватним сектором. Основний напрямок робіт пов'язано з глобальним потеплінням і альтернативними джерелами енергії. У Німеччині діє Програма екотехнологій Міністерства досліджень і технологій. У Голландії створена організація із технологічних досліджень і передачі технологій, в якій екотехнології займають близько 10 % діяльності. В Італії створений Фонд технологічних інновацій, де 5 % коштів використовується на екотехнології. У Канаді діє Програма "Технології для екологічних рішень". У багатьох країнах екотехнології вписуються в існуючі науково-технічні програми [2, с.89].

В Україні майже не здійснюється єдина державна політика щодо екологізації, що має передбачати запровадження та реалізацію принципів раціонального природовикористання та мінімізацію негативного впливу на екологічні об'єкти при

здійсненні антропогенної діяльності. На сьогоднішній день в Україні середня енергоємність ВВП становить 0,89 кг у.п. на \$1. ВВП при середньосвітовому показнику 0,39 кг у.п. на \$1 ВВП. Таким чином, наша економіка є у понад двічі марнотратнішою за світову. Україна втрачає 15-17 млрд дол. на рік саме через перевитрати енергоресурсів.

Створення та впровадження екологічних інновацій складе зміст нової науково-технічної революції, яка йде на зміну нинішній. На цьому етапі значно зростає роль людини в технічних і природних процесах. У цьому зв'язку актуалізується завдання екологізації системи освіти і формування нової наукової парадигми, орієнтованої на еволюцію природи і людини.

1. Линник Ю.М. Урахування екологічного фактору в організації процесу стимулювання збуту продукції / Ю.М. Линник // Вісник Сумського державного університету. Серія Економіка. – 2006. – №7. – С. 58-63.

2. Экология и экономика: проблемы и поиски путей устойчивого развития / Василенко В.А. – Новосибирск: Вид-во ГП НТБ СО РАН, 1997.

Науковий керівник: асист. **Коваленко Є.В.**

Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 6-8 травня 2014 р.: у 2-х т. / За заг. ред.: О.В. Прокопенко, О.В. Люльова. - Суми : СумДУ, 2014. - Т.2. - С. 64-65.